

ВОДА - ДЖЕРЕЛО ЖИТТЯ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ
БЮЛЕТЕНЬ № 3-4
жовтень 2011 р.

Проект «Сприяння екологічній обізнаності населення з метою виховання відповідального ставлення до водних ресурсів як необхідної умови сталого розвитку регіону»

У Івано-Франківську відновлюють каптажоване джерело у парку культури ім.Т.Г.Шевченка в рамках проекту «Кожна краплина має значення»

Проект облаштування та реконструкції каптажованого джерела, що у парку культури та відпочинку ім.Т.Г.Шевченка, був відібраний конкурсною комісією ПРООН/МПВСР – «Кока-кола» та увійшов до списку переможців та претендентів на фінансування в рамках реалізації в Україні проекту «Кожна краплина має значення».

До списку переможців окрім Івано-Франківська увійшли ще 6 українських міст: Долина (Івано-Франківська область), Новоград-Волинський (Житомирська область), Львів, Тульчин (Вінницька область) та Рівне.

Затвердження даних проектів надасть можливість місцевим громадам отримати 90% фінансування на відновлення природних джерел води та впровадити їх силами шкільних громад. Самі діти допомагатимуть очистити джерела води та надалі утримувати їх в чистоті, а також братимуть участь в офіційних церемоніях відкриття відновлених джерел.

На сьогоднішній день на території Івано-Франківська знаходяться чотири каптажовані джерела, вода яких використовуються мешканцями. Для впровадження вищезгаданого проекту вибрано найдавніше каптажоване джерело, що розташоване у колишньому дубовому лісі «Звіринець», а нині парку культури та відпочинку імені Т. Г. Шевченка з 115-річною історією заснування. Дане джерело знаходиться на балансі управління житлово-комунального господарства Івано-Франківської міської ради.

Джерело було відібране для проекту з огляду на цікаву історію. Територія давнього Станисла-

вова була багата на водяні джерела, не випадково селу, з якого виникло місто, дали назву Заболоття. Дане джерело одне з найдавніших, відоме як місце, з котрого бралася вода для наповнення оборонних ровів Станиславівської фортеці. Ще одним унікальним явищем для середньовічних міст було існування в той час міського водогону. Як свідчать історичні дані, за рахунок сприятливого географічного розташування (кут перепаду висот приблизно 3-4 %) вода з джерела без додаткового обладнання потрапляла до дерев'яних труб діаметром 25-30 см, та подавалася у квартали Станиславівського середмістя, а з другої половини 18 ст. надходила до всіх будинків у центральній частині міста.

Джерело має глибину два метри та використовується громадою прилеглого мікрорайону як джерело чистої води, що за якістю є конкурентною традиційній воді «з-під крана». Джерело користується широкою популярністю як серед людей похилого віку так і серед молоді, яка займається спортом на розташованому поряд спортивному майданчику.

Останнім часом джерело замулилося та обміліло, у зв'язку з кліматичними умовами (різкі сезонні перепади температур), що значно погіршує якість води та часткову втрату його як історичної пам'ятки.

КП «Івано-Франківськводокотехпром» щорічно відбирає проби води із джерел, які знаходяться на території міста. Нижче наведені дані цього річного аналізу.

Рисунок 1 – Теперішній вигляд
благоустрою джерела

РЕЗУЛЬТАТИ АНАЛІЗУ ВОДИ

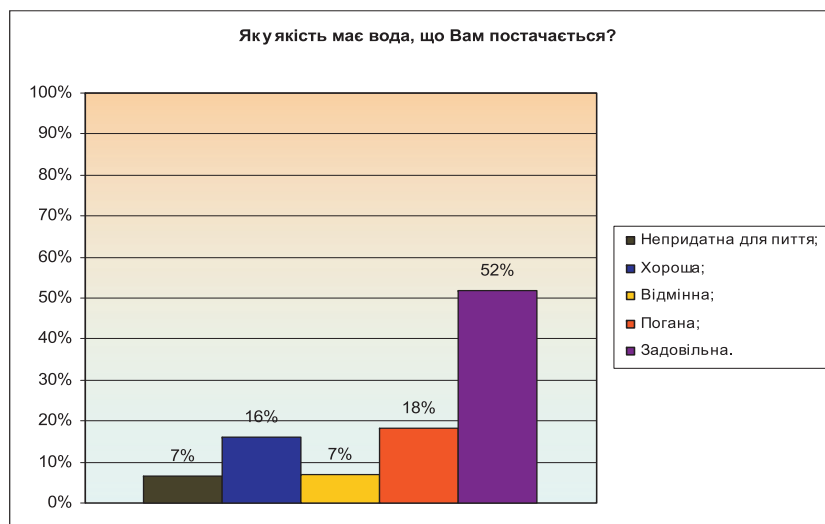
Місце відбору проби – з джерел по м. Івано-Франківську:

№1 – на міському озері; №2 – парк; №3 – вул. Ленкавського; №4 – вул. Галицька (Пасічна)

№ п/п	Показники	№1	№2	№3	№4
1.	Запах 20о / 60оС, бал	0/0	0/0	0/0	0/0
2.	Водневий показник, од.рН	6.14	6.29	6.24	6.4
3.	Мутність мг/дм ³	0	<0.58	0	1.33
4.	Лужність, мг-екв/дм ³	2.57	1.75	2.99	1.75
5.	Кольоровість мг/дм ³	0.06	0.06	1.24	11.88
6.	Твердість загальна, мг-екв/дм ³	7.55	3.82	5.29	6.08
7.	Кальцій, мг-екв/дм ³	5.29	2.69	4.6	2.94
8.	Магній, мг-екв/дм ³	2.26	1.13	0.69	3.14
9.	Окислюваність, мг О /дм ³	3.42	1.38	2.44	3.26
10.	Аміак, мг/дм ³	< 0.05	0.05	<0.05	0.66
11.	Нітрити, мг/дм ³	<0.003	<0.003	<0.003	<0.067
12.	Нітрати, мг/дм ³	20.47	30.61	12.64	16.78
13.	(Хлориди, мг/дм ³	31.93	31.41	43.26	41.2
14.	Сульфати, мг/дм ³	67.74	65.5	75.83	60.56
15.	Сухий залишок, мг/дм ³	481.6	387.2	363.6	374.0
16.	Залізо заг., мг/дм ³	<0.1	<0.1	<0.1	1.27
17.	Марганець мг/дм ³	0.05	0.015	0.55	1.06
18.	Алюміній, мг/дм ³	<0,02	<0,02	<0,02	<0.02
19.	Фтор, мг/дм ³	<0.04	0.04	0.06	0.75
20.	Загальне мікробне число	2	4	6	10
21.	Число бактерій групи кишкової палички, КУО /дм ³	3	<3	3	< 3

РЕЗУЛЬТАТИ СОЦІОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

ГО «Центр муніципального та регіонального розвитку - Ресурсний центр», виконавець проекту «Сприяння екологічній обізнаності населення з метою виховання відповідального ставлення до водних ресурсів як необхідної умови сталого розвитку регіону», що став переможцем у конкурсі проєктів «Кожна краплина має значення», провела соціологічне дослідження з метою вивчення громадської думки про проблеми поводження з водними ресурсами в місті.

Соціологічне дослідження проведено методом усного та письмового інтерв'ювання.

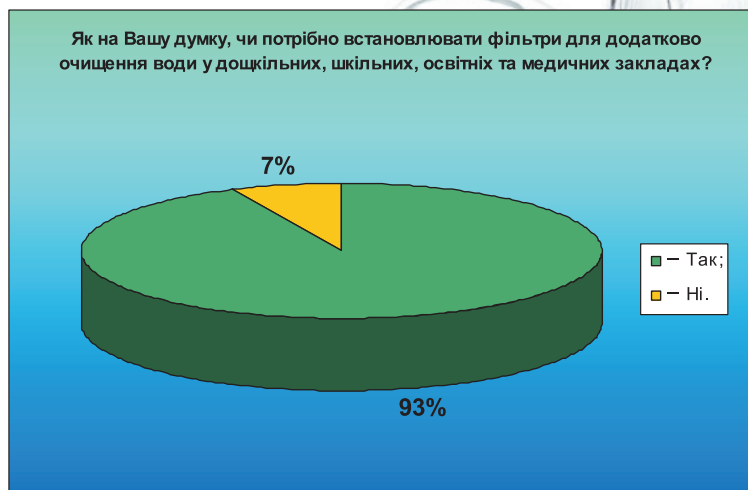
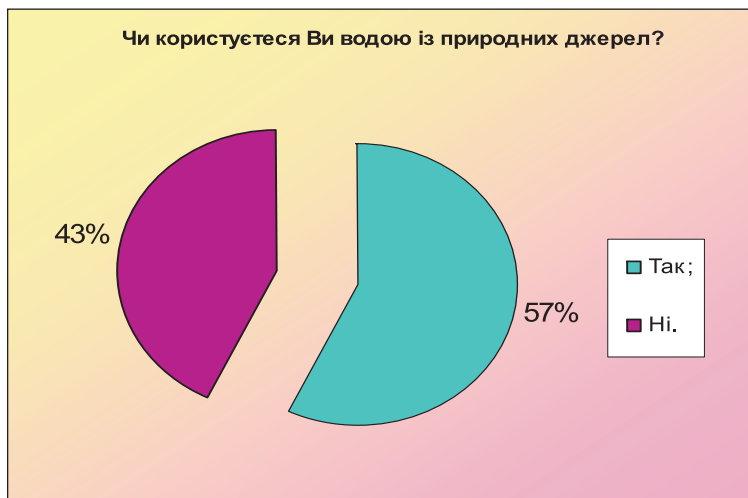
Щодо якості води, що постачається, переважна більшість респондентів (52%) поставили їй оцінку «задовільна», тобто вважають, що для побутових потреб вона є достатньою, але для пиття її слід додатково очистити. Розділилися майже на половину відповіді респондентів, які дали відповідно оцінку «хороша» (16%) та «погана» (18%), а також «відмінна» (7%) та «непридатна для пиття» (7%). Це

можна обґрунтувати тим, що дослідження проводилося серед різних категорій населення: одні, спираючись на порівняння якості води 10 років тому, відмітили позитивні зрушення в очищенні води, інші, що проживають в будинках, де присутні надзвичайні старі труби в системі водопостачання,

не можуть відчутти переваг хорошої питної води, адже іржа із труб забруднює її.

Більше половини (57%) опитуваних користуються водою із природних джерел, які знаходяться в місті чи області. 43% респондентів (як видно з діаграми) з різних причин не мають такої можливості або задоволені водою, яка їм постачається. Зважаючи на такі відповіді, слід більше уваги приділити джерелам, які знаходяться на території Івано-Франківська, а саме впорядкувати благоустрій, вжити заходів по уникненню забруднення води, озеленити навколишню територію тощо.

Одним із ключових питань даного соціологічного дослідження була думка мешканців щодо необхідності встановлення фільтрів для додаткового очищення води у дошкільних, шкільних, освітніх та медичних закладах. Як видно із діаграми, спостерігається надзвичайно позитивна динаміка (93% - відповіді «Так»). Люди справді розуміють роль води у житті, у медицині, у розвитку молодого організму та здоров'ї нації в цілому.

ЦІКАВІ ФАКТИ ПРО ВОДУ

- Ми ніколи не будемо мати більше води, ніж маємо зараз.
- Щодня з поверхні землі випаровується 1,000,000,000,000 (трильйон) тонн води.
- Вода – єдина субстанція, яка зустрічається в природі в трьох формах: твердій (лід), рідкій і у вигляді газу.
 - 80% земної поверхні вкрита водою.
 - 3% води на землі прісна; більша частина прісної води зберігається у замерзлому стані в льодовиках.
 - Середньостатистична людина складається з води на 50-80%. Ембріон людини складається з води на 95%, дитина на 70-80%, а доросла людина на 50-70%, тобто з віком людина всихає, організм людини зашлаковується і разом зі зменшенням частки води в організмі приходять хвороби і старість.
 - Кров людини на 83% складається з води.
 - Кавун на 93% складається з води.
 - У найглибшій точці світового океану (Маріанський жолоб, 11034 м.) кинутій у воду залізній кульці потрібно більше години, щоб досягти океанського дна.
 - Недалеко від села Кергалан в Азербайджані є горюча вода. Від сірника вода спалахує блакитним полум'ям через наявність у її складі метану.
 - Забруднені підземні води очищаються протягом декількох тисячоліть.
 - Людина може обходитися 30 діб без їжі і менше тижня без води.

- У склянці води міститься близько 8,000,000,000,000,000,000,000 (8 септіліонів) молекул.
- Вода – це основний розчинник в людському організмі. З її допомогою переносяться всі корисні речовини, вона ж виводить з організму шлаки та шкідливі речовини. У водних розчинах відбуваються всі хімічні реакції в нашому організмі.
- Давно відзначений взаємозв'язок якості води, її хімічного та бактеріологічного складу, стану здоров'я та рівня захворюваності населення.
- Середньостатистична людина, користуючись водопровідною водою, за своє життя пропускає через організм від 80кг до 100кг хімічного бруду. І саме тому так важливо бути впевненим в якості води, яку ви вживаєте.
- У складі мантиї Землі води міститься в 10-12 разів більше, ніж у Світовому океані.
- Вживання кофеїну й алкоголю призводить до обезводнення. На кожну випиту чашку кави або порцію алкоголю треба додатково випити склянку води.
- Морська вода замерзає при температурі – 1,91 ° С.
- Вода відбиває 5% сонячних променів, у той час як сніг – близько 85%. Під лід океану проникає тільки 2% сонячного світла.
- Ми ніколи не будемо мати більше води, ніж маємо зараз.
- Щодня з поверхні землі випаровується 1,000,000,000,000 (трильйон) тонн води.
- Вода – єдина субстанція, яка зустрічається в природі в трьох формах: твердій (лід), рідкій і у вигляді газу.
- 80% земної поверхні вкрита водою.
- 3% води на землі прісна; більша частина прісної води зберігається у замерзлому стані в льодовиках.
- Середньостатистична людина складається з води на 50-80%. Ембріон людини складається з води на 95%, дитина на 70-80%, а доросла людина на 50-70%, тобто з віком людина всихає, організм людини зашлаковується і разом зі зменшенням частки води в організмі приходять хвороби і старість.
- Кров людини на 83% складається з води.
- Кавун на 93% складається з води.
- У найглибшій точці світового океану (Маріанський жолоб, 11034 м.) кинутій у воду залізній кульці потрібно більше години, щоб досягти океанського дна.
- Недалеко від села Кергалан в Азербайджані є горюча вода. Від сірника вода спалахує блакитним полум'ям через наявність у її складі метану.
- Забруднені підземні води очищаються протягом декількох тисячоліть.
- Людина може обходитися 30 діб без їжі і менше тижня без води.
- У склянці води міститься близько 8,000,000,000,000,000,000,000 (8 септіліонів) молекул.
- Вода – це основний розчинник в людському організмі. З її допомогою переносяться всі корисні речовини, вона ж виводить з організму шлаки та шкідливі речовини. У водних розчинах відбуваються всі хімічні реакції в нашому організмі.
- Давно відзначений взаємозв'язок якості води, її хімічного та бактеріологічного складу, стану здоров'я та рівня захворюваності населення.
- Середньостатистична людина, користуючись водопровідною водою, за своє життя пропускає через організм від 80кг до 100кг хімічного бруду. І саме тому так важливо бути впевненим в якості води, яку ви вживаєте.
- У складі мантиї Землі води міститься в 10-12 разів більше, ніж у Світовому океані.
- Вживання кофеїну й алкоголю призводить до обезводнення. На кожну випиту чашку кави або порцію алкоголю треба додатково випити склянку води.
- Морська вода замерзає при температурі – 1,91 ° С.
- Вода відбиває 5% сонячних променів, у той час як сніг – близько 85%. Під лід океану проникає тільки 2% сонячного світла.

В Україні **«Кожна краплина має значення»** є спільним проектом Програми розвитку Організації Об'єднаних Націй та компанії «Кока-Кола» в Україні (за підтримки ТМ «Bonaqua»), метою якого є заохочення до використання нешкідливих навколишньому природному середовищу промислових технологій, підтримки відповідального управління водними ресурсами та сприяння підвищенню доступу до безпечної питної води. Програма розвитку Організації Об'єднаних Націй (ПРООН) є глобальною мережею ООН в галузі розвитку, організацією, яка виступає за позитивні зміни та надає країнам доступ до джерел знань, досвіду та ресурсів задля допомоги в усьому світі будувати краще життя.

**ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ЦЕНТР МУНІЦИПАЛЬНОГО
ТА РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ – РЕСУРСНИЙ ЦЕНТР»**

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ «ВОДА – ДЖЕРЕЛО ЖИТТЯ»

Адреса: 76018 м. Івано-Франківськ, вул. Дністровська, 26.
Тел./факс (0342) 509-883 e-mail: if-msw@yandex.ua.

Цей бюлетень виготовлений в рамках проекту
«Кожна краплина має значення».

Думки, висновки чи рекомендації належать авторам та упорядникам цього видання і не обов'язково відображають погляди Програми розвитку ООН, інших організацій і закладів системи ООН та компанії «Кока-Кола» в Україні.

Друк СПД Семко Я.Ю., тел. (0342) 77-98-92. Наклад - 1000 пр.